

Heemtuin Westwijk (Vlaardingen) - oase van rust

door Liesbeth den Haan - september 2023

De gemeente Vlaardingen was er vroeg bij, met het inrichten van een Heemtuin. Op verzoek van de voormalige wethouder Teun de Bruijn werd in de jaren zestig van de vorige eeuw begonnen met de aanleg van een heemtuin, op een nog braak liggend voormalig weiland in de Westwijk. Stapje voor stapje ontwikkelde de tuin zich als volwaardige Heemtuin. Deze groene parel te midden van een industriële omgeving is met name heel belangrijk voor de bewoners van de Westwijk.



Uit bezuinigingsoverwegingen wilde de gemeente enkele jaren geleden stoppen met het onderhoud van de tuin en de tuin voor een symbolisch bedrag verkopen aan een organisatie of persoon die de tuin op eigen manier zou beheren. Dit zou het voortbestaan van de specifieke waarde van een Heemtuin ernstig kunnen aantasten.

Voor het behoud van de tuin is afgelopen jaren hard gestreden door lokale organisaties, met name door stichting Boombehoud Vlaardingen, Klavertje Vier en de

KNNV.

Om het belang van de tuin aan te tonen en die van haar ondergang te redden, wendden eerder genoemde organisaties zich tot de wetenschapswinkel van de Universiteit van Wageningen. Zes studenten verrichtten een uitgebreid onderzoek en produceerden een gedegen rapport, waarbij zij niet alleen de natuurwaarde aantoonde, maar ook de sociale waarde die het gebied kan hebben. Het overtuigde niet de gemeente om haar beleid te veranderen, maar motiveerde wel het Fonds Schiedam Vlaardingen om de tuin over te nemen en het principe van een Heemtuin overeind te houden. Tevens financierde het Fonds een parttime beheerder en ontwikkelde plannen voor verdere verbetering van de inrichting van de tuin en vernieuwing van de blokhut voor educatieruimte en kantoorruimte. De ondersteuning bij het beheer en onderhoud, door mensen van Stroomopwaarts, blijft bestaan.

Op een warme ochtend in juni bezoek ik de Heemtuin, om er te spreken met een van de initiatiefnemers in de strijd voor behoud van de tuin - Nelleke van der Luit (op foto). En natuurlijk om te zien hoe de tuin erbij ligt en van haar te horen hoe de toekomst van de tuin eruit ziet.

Ik ben wat vroeg en terwijl ik op Nelleke zit te wachten, in de blokhut, maak ik kennis met medewerkers van Stroomopwaarts. Zij zijn al lange tijd werkzaam in de tuin en weten veel en met deskundigheid te vertellen over het



onderhoud. Dat moet niet onderschat worden. De tuin is zo'n 1,3 hectare groot waarin zich vijf verschillende biotopen bevinden: kalkgrasland, vochtige heide, nat schraalland, duinlandschap en gemixt bossen. Het vergt veel aandacht om de grote diversiteit aan flora te behouden.

Nelleke vertelt over de geschiedenis van de tuin. Daar is al veel over geschreven en de essentie heb ik in de inleiding al weergegeven. Haar aandacht gaat vooral uit naar het levend en levendig houden van de tuin, haar verbindende functie in de wijk, naar nieuwe doelgroepen.

In het voorjaar en de zomer geeft de beheerder diverse rondleidingen. Voor de kinderen is er een kabouterpad. Diverse organisaties en personen verzorgen activiteiten in de tuin. Zo geeft IVN in de tuin een excursie over Nachtvinders, zijn er

lezingen, workshops schilderen en bloemschikken, etc. Hiervoor is altijd veel belangstelling.

Er worden ook meer activiteiten voor kinderen georganiseerd, met name activiteiten die in de vakanties plaats vinden.

Voor de buurt is de tuin een oase van rust. Veel bewoners komen er regelmatig een rondje maken en genieten van de prachtige natuur, zo dichtbij huis. Zo is de tuin ook bedoeld!

